

Cechy ziela

<http://www.farmakognozja.farmacja.pl/>

©Mariusz Panczyk

Nazwa surow.	Roślina	Związki czynne	Działanie	St.	Cechy morfologiczne	Cechy anatomiczne
Herba Absinthii Ziele piołunu	Artemisia absinthium – Bylica piołun Compositae	<u>Gorycze seskwiterpenowe</u> (absyntyntyna, anabsyntyntyna → chamazulen) Olejek (tujol, tujon, felandren, bisabolol) Flawonoidy Lignany Garbniki	Żółciopędnie. Pobudza wydzielanie soku żółciowego.	N lub U	Kwiatostan wierzchołkowy. Kwiaty rurkowate. Ulistnienie naprzemianległe. Zapach olejku. Silnie owłosiona.	Włoski T-eowate. Włoski typu Compositae.
Herba Adonidis vernalis	Adonis vernalis - Miłek wiosenny Ranunculaceae	<u>Glikozydy kardenolidowe</u> (pochodne strofantydyny, adonitoksygeniny, strofadogeniny i.in. aglikany) Flawonoidy	Schorzenia serca. Wady zastawkowe.	U	Ulistnienie skrętoległe. Kwiaty poj. duże żółte. Wielokrotnie pierzastosieczne.	Liść bifacjalny. Włoski wstęgowe. Włoski mieszkowate. Prążkowany kutykula.
Herba Centaurii syn: Ziel. tysiącznika	Erthyrea centaureum/Centaureum umbellatum - Centaurea popularis Gentianaceae	<u>Glikozydy</u> (erytuaryna, gencjopikrozyd, swercjomaryna, amarogentyna) Alkaloidy (gencjanina) Flawonoidy.	Zwiększa łaknienie. Pobudza trawienie. Żółciopędnie.	N	Ulistnienie nakrzyżległe. Liście siedzące. 5 nerwów głównych. Kwiatostan wierzchołkowy.	Komórki skórki są falistościenne.
Herba Chelidoniumii Sym: Jaskółcze ziele	Chelidonium majus – glistnik pospolity Papaveraceae	<u>Alkaloidy</u> (chelidonina, chelerytryna, sangwinaryna) 0,3% Flawonoidy. Olejek eteryczny.	Rozkurczowo. Żółciopędnie. W kamicy żółciowej. Zapaleniu dróg żółciowych.	N lub U	Żółte kwiaty. Kwiatostan baldaszkowaty. Owoce strąki. Smak gorzki, drapiący.	Rury mleczne wypełnione brunatnym sokiem.
Herba Convallariae	Convallaria maialis- Konwalia majowa Liliaceae	Wykaz B <u>Glikozydy kardenolidowe</u> (konwalatoksyna pochodne strofantydyny, strofantydolu, peryplogeniny, bipinogeniny) Saponiny sterydowe. Flawonoidy. Jed. gołębie 12,5	W postaciach niewydolności serca i naczyń wieńcowych.	N lub U	Kwiatostan grono. Unerwienie równoległe.	Aparaty typu Iris. Rafidy szczawianu. Pryzmaty szczawianu.

Herba Equiseti	Equisetum arvense – Skrzyp polny Equisetaceae	<u>Saponiny</u> (ekwizetyna) Flawonoidy. Sole krzemu	Moczopędnie. Choroba gośćco-wa. Choroby płuc. Choroby przemiany materii.	N	Ząbkowana pochwa liściowa (19). Żeberkowany pęd (19). Pędy okółkowo. Skrzypiący dźwięk.	Przekrój poprzeczny pędu bocznego ma kształt krzyża równoramiennego.
Herba Herniariae	Herniaria glabra – Polonicznik nagi Ceryophyllaceae	<u>Saponozydy trójterpenowe</u> (pochodne kwasu kwilajowego i kwasu medykagenowego) Flawonoidy (glikozydy kwercetyny i izoramnetyny) Kumaryny (herniaryna, umbeliferon)	Kamica nerkowa. Zapalenie dróg moczowych.	N	Łodyga płózająca. Błoniaste przylistki.	Liść bifacjalny. Włoski stożkowe. Gruzły szczawianu.
Herba Hyperici	Hypericum perforatum Dziurawiec zwyczajny Guttiferae	<u>Flawonoidy</u> ((hyperozyd, rutozyd, izokwercytyna) Olejek eteryczny (pinen) Związki diantronowe (hiperycyna) Garbniki	Choroby przewodu pokarmowego, wątroby, nerek. Przyspiesza gojenie ran	N	Kwiaty żółte z brudnymi plamami. Liście punktowane brunatno.	Zbiorniki olejkowe (liść) Zbiorniki z hiperycyną (płatki korony).
Herba Lobeliae	Lobelia inflata - Stroiczka rozdęta Lobeliaceae	<u>Alkaloidy</u> (lobelina, lobelanina, lobelanidyna, sedanina) 0,3% Kwas helidonowy	Przyspiesza i pogłębia oddechy. P-astmatycznie.	U	Kwiaty niebieskie. Kwiatostan groniasty. Owoce - kulista torebka. Sporzyszczone owłosienie.	Rury mleczne. Piasek szczawianu. Komórki skórki brodawkowato uwypuklone. Fragmenty łupiny nasiennej (proszek)
Herba Meliloti	Melilotus officinalis – Nostrzyk żółty M. altissimus – N. wyniosły Fabaceae	<u>Kumaryny</u> (melilotyna, kw. okumarowy, kw. melilotowy, dikumarol) Flawonoidy. Garbniki. Alantoina.	Zakrzepowe zapalenie żył i żyłaków. Stany zapalne skóry, czyraki wrzody.	N	Liście trójlistkowe. Zapach siana. Kwiaty motylkowate. Owoc strąk. Kwiatostan groniasty.	
Herba Millefolii	Achillea millefolium – Krwawnik pospolity Compositae	<u>Olejek</u> (chamazulen, pinen, tujon, borneol, kariofyllen) Proazulenyl (achillina) Subst. gorzkie (germakranolidy) Flawonoidy (glikozydy apigeniny i luteoliny) Garbniki.	P-krwotocznie. P-zapalnie. Rozkurczająco na mięśnie gładkie. Pobudza trawienie.	N	Liście parzystosieczne. Kwiatostan koszyczek.	Włoski o hakowato zakrzywionej komórce szczytowej. Włoski typu Compositae. Gruzły szczawianu.

Herba Polygoni avicularis	Polygonum aviculare Polygonaceae	<u>Flawonoidy</u> (kwercetyna, hyperozyd, awikularyna) Kwasy fenolowe. Garbniki.	Kamica nerkowa. Choroba gośćco- wa. Choroby płuc.	N	Widoczne węzły otoczone gatką. Ulistnienie skrętoległe. Kwiaty w kątach liści.	Liść izolateralny. Gruźły szczawianu.
Herba Polygoni hydropiperis	Polygonum hydropiper- Rdest ostro- gorzki Polygonaceae	<u>Flawonoidy</u> (glikozydy kwercytyny i rutynozydu) Garbniki. Kwasy fenolowe. Olejek eteryczny (seskwiterpenowe aldehydy)	P-krwotoczne. Moczopędnie. P-biegunkowe.	N	Widoczne węzły otoczone gatką. Liście długie lancetowate. Kwiatostan kłoso. Owoc orzeszek. Smak pieprzu. Łodyga wew. pusta	Liść bifacjalny. Zbiorniki wydzielnicze.
Herba Thymi	Thymus vulgari- s - Tym. zwyczajny Labiatae	<u>Olejek</u> (tymol, karwakrol, cymol, linalol, pinen, borneol) Garbniki. Trójterpeny (kw. ursolowy i oleanolowy) Flawonoidy. Saponiny.	P-kaszlowo. Antyseptycznie. Pobudza trawienie. Nieżyt gardła i nosa.	U	Krzewinka. Liście nakrzyżległe. Zapach tymolu.	Włoski typu Labiatae. Włoski kolankowate.
Herba Violae tricoloris	Viola tricolor Viola arvensis Violaceae	<u>Flawonoidy</u> (rutozyd, wiolutozyd) Antocyjany Saponiny. Karotenoidy.	Moczopędnie. Pobudza przemianę materii. Choroba wieńcowa i nadciśnienie.	N	Dwa durze przylistki dłuższe od ogonka. Kwiaty żółtofioletowe.	

©Mariusz Panczyk

U - surowiec pozyskiwany z upraw

N - surowiec pozyskiwany ze stanowisk naturalnych

P-..... - Przeciw..... (np.; przeciwzapalnie)